

Медичний Університет

Газета виходить з травня 1928 року

№17-18 (3003-3004)

Четвер,
31 жовтня 2019 року

Ціна договірна

Ukraine NOW ua

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

ВІТАЄМО!

Вітаємо з Днем працівників освіти!

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Прийміть найщиріші вітання з професійним святом – Днем працівників освіти!

Кожної осені ми з великою теплотою, повагою і вдячністю відзначаємо особливе свято – День учителя! Професія педагога, наставника завжди була і залишається однією з найблагородніших і найпочесніших.

Учитель – це горде звання. Саме ви, педагоги, розкриваєте закладені в студентах таланти, допомагаєте їм знайти свій шлях у житті, успішно впроваджуєте інноваційні освітні методики і технології, працюєте над підвищенням якості освіти, домагаючись позитивних результатів. Від вас багато в чому залежить майбутній розвиток нашого університету, бо ви вчите студентів самостійно мислити та приймати рішення. На вас покладено величезну відповідальність, адже від того, як ви впораєтеся з тими складними завданнями, які ставить наша країна, буде залежати її стабільність, процвітання і авторитет у світовому співтоваристві.

Успіхи педагогів – у досягненнях учнів. І нашому університету є чим пишатися! Студенти і випускники своїми справами, активною життєвою позицією прославляють медичний виш як в Україні, так і за її межами.

Дякуємо вам за відданість професії, мудрість і терпіння, за чуйне ставлення до студентів і готовність не тільки вчити, а й вчитися, постійно освоюючи нові освітні технології.

Бажаємо вам успіхів у всіх починаннях і вдячних учнів! Щастя, здоров'я і благополуччя!

Ректор університету **Валерій Капустник**
Голова Вченої ради **Володимир Лісовий**

МАЙСТЕР-КЛАС ПО РОБОТІ З СИНТЕТИЧНИМ ТРУПОМ

НОВІ МОЖЛИВОСТІ У СФЕРІ ВИКЛАДАННЯ
МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

1 жовтня кафедру анатомії людини відвідав Mr. Andy Dong зі штату Флорида, США. Метою візиту стало проведення технічного інструктажу по роботі з синтетичним трупом SynDaver.

SynDaver – це унікальний муляж, який є першим не тільки в Україні, але й у країнах Східної Європи. Він розроблений у Syndaver labs, яка розташована у м. Тампа, штату Флорида. Починаючи з 2004 р., засновник компанії Крістофер Сакізіліс працював над розробкою цілого набору з більш ніж 100 видів штучних тканин, зроблених на основі солоні води і синтетичних волокон, які здатні імітувати людські та інші живі тканини для медичних потреб. Коли було виготовлено досить окремих органів, у 2009 р. Сакізіліс зібрав своє перше штучне тіло. Кожна структура чи орган майже стовідсотково імітує фізичні та біомеханічні властивості тіла живої людини. Це дозволяє наочно продемонструвати особливості розташування та

характеристику зовнішнього вигляду органа, пояснити можливі рухи в суглобах та ін. Кожен SynDaver збирається виключно вручну, покровоно. Починають зі скелета, м'язів, внутрішніх органів,

судинно-нервових компонентів, а після цього формується цілісне «тіло», яке може використовуватись у навчальних цілях.

SynDaver є цілком безпечним, тому що зберігається у простій воді з невеличким додаванням хлорних препаратів (майже як у плавальних басейнах). Ця інноваційна модель відкриває нові можливості у сфері викладання та навчання морфологічних дисциплін у час стрімкого розвитку прогресивних передових технологій.

Окрім синтетичного трупа SynDaver, кафедра анатомії людини отримала ще один унікальний пристрій – Anatomage table. Це найбільш прогресивна технологічна система анатомічної візуалізації в медичній освіті, яка на цей час прийнята багатьма провідними світовими медичними школами і університетами. Технічно Anatomage table – це дуже потужний комп'ютер з двома сенсорними панелями. Він дуже простий у використанні та надає можливість наочно демонструвати групі студентів усі найбільш складні та важкодоступні особливості будови тіла людини. Завдяки тому, що було придбано останню модель, а саме Anatomage table 6.0 convertible, можна працювати у двох режимах – горизонтальному та вертикальному. У програмному забезпеченні є чотири повноцінних тіла, ще одне – п'яте – зібране за допомогою КТ-досліджень.

Anatomage table – це найбільша база серед існуючих анатомічних столів, яка не має аналогів. У ній збережено анатомічні структури надвисокої чіткості, бібліотека патологічних станів, збірка гістологічних препаратів, каталог тривимірних фотографій анатомічних органів та ділянок тіла людини, ембріологічні зображення, колекція тривимірної анатомії тварини та ін.

Працівники кафедри анатомії людини впевнені, що ці унікальні винаходи є цінним надбанням для всього університету, бо значно покращать рівень знань студентів з анатомії та забезпечать більш цілісне сприйняття структур тіла.

Олег Вовк, завідувач кафедри анатомії людини

СПІВРОБІТНИКАМИ ХНМУ ОДЕРЖАНО

Патенти на Винаходи

1. Спосіб прогнозування наслідку уражень центральної нервової системи інфекційного генезу у ВІЛ-інфікованих осіб. Автори: **В.М. Козько, М.Г. Гвоздецька, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко.**

2. Спосіб кількісної оцінки рівня світлості та відносної площі експресії маркерів при імуногістохімічному дослідженні тканин. Автори: **С.М. Потапов, В.Д. Марковський, Н.Є. Кулішова.**

Патенти на Корисні моделі

1. Спосіб хірургічного лікування трансфінктерних нориць прямої кишки. Автори: **І.А. Криворучко, Т.М. Фірсик, Н.М. Гончарова, К.Ю. Пархоменко, О.П. Божко, П.В. Свірепо, К.А. Ажгібесов, К.А. Гольцов.**

Авторські свідоцтва

1. Форма експертної оцінки медичної карти стаціонарного хворого щодо наявності факторів ризику інфекцій кровотоку. Автори: **А.В. Бережна, Т.О. Чумаченко.**

2. Карта епідеміологічного спостереження за стаціонарним хворим для встановлення факторів ризику інфекцій, пов'язаних з використанням внутрішньосудинних катетерів. Автори: **А.В. Бережна, Т.О. Чумаченко.**

3. Анкета-опитувальник для оцінки якості життя пацієнтів на етапах ортопедичного лікування щелепно-лицьової патології. Автори: **І.В. Янішен, О.Л. Федотова, А.В. Погоріла, О.О. Бережна, М.В. Богатиренко.**

4. Анкета-опитувальник для оцінки якості життя пацієнтів з повною або частковою відсутністю зубів при виготовленні повних та часткових знімних зубних протезів. Автори: **І.В. Янішен, А.В. Погоріла, П.С. Запара, Г.В. Доля, С.А. Куліш.**

Анна Голданська,
керівник служби інтелектуальної власності

ЗУСТРІЧ ЗІ СТУДЕНТСЬКИМ АКТИВОМ

ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ

9 жовтня в залі засідань відбулася зустріч представників активу Студентської ради ХНМУ з ректором університету. Це було перше спілкування новообраного ректора Валерія Капустника з представниками студентського самоврядування, у ході якого обговорювалися нагальні питання, що сьогодні турбують молодь медичного вишу.

«Студентське самоврядування – дуже важлива ланка в організації роботи університету. Навіть у законі «Про вищу освіту» зазначено, що студентське самоврядування є невід'ємною частиною кожного вишу. Упевнений, що ми плідно проведемо нашу сьогоднішню зустріч, проте вважаю, що наше спілкування має бути регулярним. До таких зустрічей необхідно залучати більш широке коло представників адміністрації університету, деканів,

профільних проректорів, щоб ми узгодили ті дії, які кожен з нас виконує на своєму місці. Треба тільки розуміти, що окрім питань захисту прав студентів, якими ми повинні перш за все опікуватися, нам варто думати про те, як забезпечити та мотивувати їх на виконання обов'язків», – зазначив Валерій Андрійович на початку спілкування зі студентським активом.

Зустріч відбувалася у формі дискусії: кожен з присутніх висловлював свою точку зору та аналізував той стан речей, який склався у медичному виші на сьогодні. Студенти окреслили велике коло питань, які, зокрема, стосувалися організації науково-студентського простору в університеті, трудового семестру, вирішення проблемних питань, пов'язаних з гуртожитками, студентською їдальнею. Також були обговорені недоборочесність викладачів у навчальному процесі, примусове придбання методичної літератури, надання психологічної допомоги студентам тощо.

Наприкінці тривалого спілкування ректор університету зазначив: «Я розумію, що дефіцит спілкування і викликав таку кількість часу, яку ми приділили нашій сьогоднішній зустрічі. Обіцяю вам, що ми будемо зустрічатися щомісяця у більш широкому форматі. Проте ви такі ж активні й відповідальні учасники цього процесу, як і ми, тому вважаю, що спільними зусиллями ми вирішимо питання, що є актуальними на сьогоднішній день. Бажаю вам більшої активності, ініціативи, креативності, щоб ви відповідали своєму статусу і тому віку, в якому знаходитеся, адже треба встигати і в навчанні, і в особистому, і в суспільному житті. Успіхів вам!».

Вікторія Захаревич

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ДАТ

Альперн Данило Овсійович (15.12.1894–24.08.1968) – 125 років з дня народження видатного вченого-патолофізіолога, члена-кореспондента АН УРСР, заслуженого діяча науки УРСР (1947), завідувача кафедри патологічної фізіології ХМІ (1929–1968).

Деркач Василь Степанович (21.12.1894–25.05.1975) – 125 років з дня народження видатного мікробіолога та імунолога, члена-кореспондента АМН СРСР (1945), заслуженого діяча науки УРСР (1943), завідувача кафедри мікробіології ХМІ (1946–1971).

Ломиковський Михайло Михайлович (1849–?) – 170 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри лікарської діагностики з пропедевтичною клінікою (з 1892), декана медичного факультету (1901–1905).

Лямбль Душан Федорович (17.12.182 – 25.02.1895) – 195 років з дня народження відомого анатома, патологоанатома і терапевта, завідувача кафедри анатомії (1861–1867), засновника та завідувача кафедри патологічної анатомії (1867–1871), голови Харківського медичного товариства (1867–1868). Він першим виділив колові волокна циліарного м'яза ока, першим описав паразита *Lambliа intestinalis*, названого його іменем.

Наранович Петро Андрійович (1804–08.05.1858) – 215 років з дня народження професора анатомії та хірургії, завідувача кафедри анатомії Харківського університету (1838–1853), директора хірургічної клініки Харківського університету (1853–1858).

Пенський Юліан Романович (1859–1920) – 160 років з дня народження новатора хірургічної техніки, завідувача кафедри госпітальної хірургії Харківського університету (1909–1920), останнього декана медичного факультету.

Постоев Яків Якович (21.10.1864–03.04.1929) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри фармакології з рецептурою, токсикологією та вченням про мінеральні води медичного факультету Харківського університету та ХМІ (1912–1929), декана медичного факультету ХМІ (1924–1926).

Трінклер Микола Петрович (19.11.1859–10.08.1925) – 160 років з дня народження заслуженого професора УРСР (1924), блискучого хірурга-новатора, завідувача кафедри хірургічної патології з десмургією і вченням про вивихи та переломи медичного факультету Харківського університету (1905–1913), кафедри факультетської хірургії ХМІ (1913–1925), вченого, який вперше у світовій і вітчизняній літературі описав вісцеральний сифіліс.

Шаповал Володимир Іванович (20.10.1924–24.09.2001) – 95 років з дня народження професора, доктора медичних наук, заслуженого діяча науки України, засновника (1967) і директора (1967–2001) Харківського нефроурологічного центру, завідувача кафедри урології ХДМІ, ХДМУ (1968–1995).

Шатілов Петро Іванович (04.10.1869–13.05.1921) – 150 років з дня народження видатного терапевта, активного учасника організації охорони здоров'я, вищої школи і науки, завідувача кафедри факультетської терапії ХМІ (1918–1921).

ВЕЙПІНГ – СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Проблема куріння на сьогоднішній день для нас далеко не нова, але з багатьох причин все ще дуже актуальна. Вживання тютюну і надалі залишається провідною причиною багатьох захворювань, але саме вона найбільш ефективно може піддаватися профілактиці.

З усіх країн в Європейському регіоні в Україні зберігаються найвищі показники дорослих курців і один з найвищих рівнів поширеності вживання тютюну підлітками. Саме тому боротьба проти тютюну є основною відправною точкою щодо скорочення передчасної смертності від неінфекційних захворювань. Існують різні методи вирішення цього питання. Це створення національної телефонної лінії підтримки для тих, хто намагається кинути курити, нікотинозамісна терапія, заборона реклами тютюнових виробів та інші способи. Одним із перспективних варіантів мало бути використання «електронних засобів доставки нікотину», де рівень нікотину буде значно нижчим, ніж у звичайних сигаретах, або зовсім відсутній. Це характеризувало б вейп як безпечний для здоров'я, навіть передбачалося зменшення забруднення довкілля продуктами горіння, засмічення недовпалками. На жаль, метод не виправдав своїх очікувань, а навпаки, призвів до багатьох негативних наслідків. Тож, давайте зупинимось на цій темі докладніше.

«Електронні засоби доставки нікотину» зараз більш відомі, як електронні сигарети, або вейпінг (від англ. *vapor* – пар, випаровування). Наразі це не тільки засіб боротьби з нікотинозалежністю, а й явище, яке стрімко увійшло в повсякденне життя і стало частиною соціуму, особливо його підліткової частини. Тож боротьба з курінням фактично створила сприятливі умови для широкого вживання електронних сигарет. Зараз кількість прихильників куріння електронних сигарет з кожним роком тільки збільшується.

Незважаючи на відношення до вейпінгу як практично нешкідливої альтернативи традиційному тютюнопалінню, фактично використання електронних сигарет – це один із напрямів тютюнопаління, тому він усе ж таки тієї чи іншою мірою становить небезпеку для здоров'я. Основні ризики від вейпінгу пов'язані саме з хімічними речовинами, які використовуються як робочі рі-

дини – основний компонент електронної сигарети. До таких рідин входять дистильована вода, пропіленгліколь і гліцерин, що широко використовуються в побутовій хімії, косметичці як добавки для харчових продуктів (E1520 і E422), а також ароматизатори. При нагріванні пропіленгліколь і гліцерин випаровуються з утворенням ряду канцерогенів: формальдегіду, пропіленоксиду та ін. При цьому рідини, які використовуються в електронних сигаретах, не підлягають обов'язковій сертифікації. Відсутність регулювання в цій галузі дозволяє використовувати як рідину для вейпінгу майже будь-що. Тому ніхто не може гарантувати безпеку використовуваних вейперами речовин. Так, після ряду досліджень було виявлено, що куріння електронних сигарет вагітними провокує невиношування плоду. У різних країнах було виявлено такі факти: в Кореї з 70 тис. опитаних людей 80 % зізналися, що одночасно курять і електронні, і звичайні сигарети, в Японії пар, що випускається пристроями, містить два типи альдегідів – хімічних сполук, що провокують розвиток раку, в США люди, які перейшли зі звичайних сигарет на електронні, в результаті стали палити більше. При цьому фактів повної відмови від куріння виявилось порівняно мало. В Англії використання електронних сигарет зміцнює психологічну залежність курців.

У нашій країні жорстких законодавчих обмежень щодо електронних сигарет немає і статистика пов'язаних з ними захворювань не ведеться. Електронні сигарети на сьогоднішній день сертифікуються як електронні прилади, тобто не перевіряється ані їх ефективність при спробах кинути палити, ані склад вмісту рідин. Електронні сигарети і девайси для вейпінга знаходяться у вільному продажу – в спеціалізованих варе-шопах, великих торговельних центрах. У мережі Інтернет зараз електронну сигарету можуть придбати навіть неповнолітні особи.

Усе викладене вище свідчить про те, що вейпінг стає значущою медико-соціальною проблемою, яка вимагає всебічного вивчення, хоча він і має перспективи для боротьби з тютюнозалежністю.

Можливо вейпи і допомагають кинути палити звичайні цигарки, але насправді зароджується нова залежність, яка несе і нову загрозу для нашого здоров'я.

Євген Безега, Ігор Завгородній, Олена Літовченко

ЛЕКЦІЯ

СЛУШНІ ПОРАДИ ВІД ВИПУСКНИКА ВИШУ

2 жовтня відбулася лекція випускника медичного вишу Павла Рахмана, який є одним з провідних ортопедів України.

Павло Мізанович Рахман навчався у медичному університеті у 2004–2010 рр., який, до речі, закінчив з відзнакою. Уже протягом 8 років він працює дитячим ортопедом та нейроортопедом. Павло Мізанович був дуже радий виступити в знайомих стінах і поділитися своїми спогадами про студентське життя. Він дав слухні поради та настанови щодо розвитку в професійній сфері, аби студенти не гаяли часу і використовували всі можливості, які в них є сьогодні.

У ході зустрічі в першу чергу були обговорені актуальні аспекти ортопедії, а наприкінці заходу присутні мали змогу поставити особисті питання лектору й сфотографуватися з ним. Студенти були вдячні за цікавий досвід, набутий у легкому й зрозумілому форматі, а також за гарний настрій та мотивацію на нові досягнення.

Ганна Мороз,
голова сектору медіа-простору Студентської ради

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЗАЄМОВІДНОШЕНЬ

15–18 жовтня в Харківському національному медичному університеті перебували представники університету Кутаїсі (Грузія), а саме: програмний директор Георгій Габісоня та координатор програм медичного факультету Кутаїського університету Татія Харабадзе.

16 жовтня гості з Грузії взяли участь у науково-практичній конференції «Новітні тенденції в діагностиці та лікуванні внутрішніх хвороб», присвяченій 100-річчю від дня народження академіка Любові Малої. Перебуваючи на заході як слухачі, Георгій Габісоня і Татія Харабадзе підкреслили, що однією із задач їх делегації є розвиток стосунків і комунікації між університетами та робота у напрямку обміну студентами. «Проте нам важлива й цікава тематика конференції і її відвідування є другою метою нашого візиту», – зазначив Георгій Габісоня.

17 жовтня відбулася офіційна зустріч з проректором з наукової роботи Валерієм М'ясоєдовим та проректором з науково-педагогічної роботи Володимиром Марковським, на якій були обговорені майбутні шляхи співпраці між університетами. На початку заходу проректор з наукової роботи медичного вишу звернувся до почесних гостей: «Раді вітати вас в нашому університеті з 215-річною історією, яка є фундаментом для наукової, практичної і теоретичної бази знань. Проте ми активні учасники реформування в галузі медицини та освіти, які проходять на сучасному етапі нашого становлення. Тому прагнемо адаптуватися до змін, які сьогодні відбуваються, але при цьому намагаємося зберегти національні особливості й в системі охорони здоров'я та в системі освіти. На нашу думку, якщо ми будемо дотримуватися цього шляху, то досягнемо консенсусу у важливих напрямках».

Валерій Васильович також зазначив, що з Грузією у нас склалися дружні взаємини, грузинські студенти навчаються в університеті, велика грузинська діаспора існує в нашому місті, тому нам не важко буде інтегруватися до навчального, наукового та культурного життя грузинських партнерів: «Вважаю, ми знайдемо точки дотику в наших програмах і зможемо плідно співпрацювати у напрямках щодо академічного обміну викладачів та студентів».

У свою чергу Георгій Габісоня розповів, що у Грузії 27 університетів, у яких є медична програма, з них 17 – приватні, 10 – державні. Кутаїський університет порівняно молодий – йому лише 20 років, близько 80% його студентів складають іноземці. Наразі виш створив медичний факультет й для початку планує навчати не більше 100 студентів. За словами гостя, університет й навчальні програми нові, проте там працює досвідчений персонал.

«З першого року навчання ми додаємо студентам англійської мовної практики, оскільки навчання відбувається саме цією мовою. Сьогодні ми зазнаємо певних труднощів з викладацьким персоналом, який міг би навчати студентів медицини XXI століття. Проте ми можемо запропонувати вам співпрацю в науковій сфері, тому що в Грузії проводиться багато клінічних досліджень. Також у нас широкі зв'язки з клініками та госпіталами Кутаїсі й Тбілісі, адже наші студенти проводять менше часу в університеті, а більше – в клініках», – зазначив пан Георгій. Він також запропонував спільно брати участь у міжнародних програмах Еразмус+.

Наостаннє сторони висловили впевненість в майбутній плідній співпраці.

Інна Черниш
Вікторія Захаревич

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІНФОРМУЄ

У ХНМУ ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА ДО ЮВІЛЕЮ ВИДАТНОГО УЧЕНОГО

17 жовтня виповнилося 95 років від дня народження видатного вченого-анатома України, завідувача кафедри анатомії ХНМУ, голови Харківського наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів, почесного академіка Міжнародної академії інтегративної антропології та Української академії наук, почесного члена Харківського медичного товариства професора Володимира Вікторовича Бобіна.

Життя Володимира Вікторовича було пов'язане саме з кафедрою анатомії нашого університету. Тут він пройшов шлях від асистента до професора (1969), далі – завідувача кафедри (1971–1992). Останні роки (1992–2012) працював на посаді професора, виховуючи нове покоління лікарів.

До ювілею Володимира Бобіна Наукова бібліотека підготувала віртуальну виставку про його життєвий та науково-педагогічний шлях. Запрошуємо всіх до ознайомлення!

АКТУАЛЬНО

ПІДГОТОВКА ДО МІЖНАРОДНОГО ІСПИТУ З МЕДИЦИНИ IFOM

Цього року в Україні вперше відбувся Міжнародний іспит з основ медицини – IFOM, який згідно з Постановою Кабміну від 28 березня 2018 р. № 334 разом з іспитом з англійської мови професійного спрямування був включений до Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. У липні 2019 р. одночасно у всіх медичних вишах та на медичних факультетах класичних університетів проходив цей іспит.

Як показали результати проведення онлайн-тестування, іспит виявився дуже складним, у першу чергу тому, що він суттєво відрізняється від звичних для студентів іспитів КРОК, і не тільки формою проведення, а й, що найголовніше, – змістом.

Іспит IFOM/USMLE розроблений Національною радою медичних екзаменаторів США (National Board of Medical Examiners – NBME) за участю Комітету з IFOM і групи лікарів міжнародного медичного товариства та відповідає міжнародним стандартам оцінки якості освіти студентів медиків та лікарів.

На початку 2019 р. на допомогу підготовці студентів ХНМУ до IFOM університетом передплачено доступ до програми USMLE-Rx компанії MediQ Learning (США, Каліфорнія). Працюючи з цією програмою, вони мають можливість повного відтворення складання ліцензійного іспиту Step 1 і Step 2 та набуття навичок для його складання.

Програма містить понад 2,2 тис. тестів різного рівня складності, яку студент може самостійно налаштувати. Окрім тестових питань, надається детальне роз'яснення відповідей до них з посиланням на друковане джерело. 10 тис. флеш-карт, у яких викладено теоретичний матеріал, допомагають кращому засвоєнню та перевірці теоретичних знань, 80 год відеоуроків сприяють детальнішому роз'ясненню матеріалу. До того ж студенти мають

можливість після перегляду відеолекцій перевірити засвоєний матеріал за допомогою розгорнутих питань та пояснень до них, ілюстрованих схем і таблиць, робочого зошита (workbook). Отже, ця програма дає можливість студенту ознайомитися з формою проведення іспиту, зрозуміти логічну будову тестів, відслідкувати власний прогрес навчання чи засвоєння окремої теми.

Усього університетом було придбано 25 користувацьких місць доступу до тестів USMLE, 18 з них встановлені на кафедрах, які були обрані згідно з дисциплінами, що включені до іспиту Step 1, а саме: анатомії людини, біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології ім. Д.П.Гриньова, фізіології, патологічної анатомії, патологічної фізіології ім. Д.О.Альперна, фармакології та медичної рецептури.

У Науковій бібліотеці університету для самопідготовки студентів до іспиту IFOM встановлено 7 місць – у читальній залі наукової літератури (корпус Б) та на абонементі й у читальній залі літератури іноземними мовами (НЛК, кім. 210, 212). На допомогу засвоєнню електронних матеріалів у фонді бібліотеки є друковані навчальні посібники USMLE – Step 1, Step 2, Step 3 (видавництво Kaplan Medical, New York), які є базовими при створенні програми USMLE-Rx, а також перша допомога у навчанні – First Aid (видавництво McGraw-Hill, New York). Студенти та викладачі мають змогу працювати з ними в читальній залі Наукової бібліотеки.

Запрошуємо всіх ознайомитися й приєднатися до роботи з програмою, яка допоможе не тільки у складанні іспиту IFOM, а й у вивченні англійської мови за професійним спрямуванням. Співробітники бібліотеки завжди готові надати консультативну допомогу в разі виникнення будь-яких питань щодо використання цієї програми.

Ірина Киричок, Оксана Красюкова,
Наукова бібліотека ХНМУ

МОТИВАЦІЙНЕ ЕСЕ

«КРОК» ЗА «КРОКОМ»

Я знаю, як важко тобі зараз. Я вірю. Вітер змін знову підкидає монетку не на твою користь. Можливо, кінець початку настає вже сьогодні. Ти стаєш старше, мудріше, цілеспрямованіше. Ти без вагань пірнаєш у передостанній вагон останнього шансу. Ти потрапляєш у глухий кут, щоб із нього вийти. Ти стрімко злітаєш, щоб швидше впасти. Щоб накрило ще сильніше, щоб було ще болючіше, ще холодніше. І ось ти тут. Це твоя третя зупинка на життєвому полотні медицини.

Одного разу ти відкриєш саме цю сторінку, захлинаючись, будеш шукати імена. Pozнайомся з ними ближче. Біля вікна стоїть горда і непокірна Заздрість. Вона захопить тебе і не захоче відпускати. Своїм соколиним поглядом простромить вона твоє серце. Зайде в душу непроханим гостем. Жени її геть, тікай, чини

опір і пам'ятай, що сила розуму твого вище її чаклунських чар. Трохи лівіше, біля входу в аудиторію під номером два, підморгує недобра красуня. Лінх. Мені здається, чи ви вже знайомі? Тонка грація, чарівний аромат, танучі ноти відпочинку й вічного сну. Прокинься, мій дорогий читачу. Сплячням у нас немає місця. Краще скип'яти чайник, завари запашної меліси з атласом з гістології у руках. Доки не впріти, доти не вміти.

І ось ти вже в лекційній залі. Навколо натовп таких саме, переляканих. На кого вони всі так чекають? «КРОК». Як багато покладено на тебе сьогодні! Прошу, не будь таким похмурим. Посміхнися. Зморшки від посмішки куди приємніше м'яза гордіїв.

Я присвячую цей текст собі. Я присвячую його вам, шановні третьокурсники. Дивіться вдалину і озирайтеся на помилки минулих років. Озираючись, крокуйте далі по сходах вгору. Вас будуть ламати, лоскотати ваші душі, розривати нервові аксони, стягувати посмішки. А ви йдіть! Накрийте вогнем мрії ненависть, брехню, заздрість і несправедливість. Пам'ятайте. Пам'ятайте, для чого ви тут.

Норма. Яке жадливе слово. Завжди від і до. Це лайка сучасного суспільства. Це хвороба медицини. Але не твоя, мій друже. Йди своїм шляхом. Переслідуй свою мету.

Пройде рік. Я знову буду писати таку мотиваційну статтю. Як складно підбирати стимул з підлоги, раніше витоптаної відсотком тих, хто не склав завершальний етап третього курсу. Однак, милий мій, однак... Була – не була! До кінця! До найщасливішого кінця.

Я повернуся на сторінки цього літопису знову. Я обіцяю. А втім, я ще нікуди не йду!

Софія Бойко, студентка (IV медичний факультет)

ІНФОРМАЦІЙНІ ДНІ

ДО ВАШОЇ УВАГИ: АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

У період з 30 вересня по 9 жовтня відділ міжнародних зв'язків Харківського національного медичного університету презентував для викладачів, науковців, аспірантів, співробітників та студентів захід під назвою "IRO.INFODAYS 2019".

Цей захід проводився в університеті вперше та був поділений на декілька окремих етапів.

30 вересня співробітники відділу міжнародних зв'язків представили інформацію для викладачів, науковців, аспірантів, співробітників щодо іноземних партнерів ХНМУ, договорів про співпрацю, викладання за кордоном; обговорили питання оформлення закордонних відряджень, запрошення та прийому іноземних делегацій.

Висловлюємо подяку директору ХМСМГЦ-ЦР (О) Олені Гречаніній, завідувачу кафедри епідеміології Тетяні Чумаченко, професору кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології Людмилі Кривенко, доценту кафедри хірургії №2 Миколі Сикалу, які виступили зі своїми презентаціями та поділилися власним безцінним досвідом щодо розвитку міжнародного співробітництва.

7 жовтня пройшла презентація та зустріч з Кирилом Пиршевим, дослідником Fulbright у медичній школі ім. МакГоверна Техаського університету (Хьюстон, США). Кирило розповів про дослідницьку стипендію Програми ім. Фулбрайта для викладачів, дослідників та адміністраторів навчальних закладів, критерії оцінювання конкурсних робіт у фулбрайтівських конкурсах. Слухачі також отримали практичні поради щодо підготовки конкурсного

пакету документів: Fulbright Research and Development Program та Fulbright Visiting Scholar Program.

Цього ж дня співробітники відділу міжнародних зв'язків провели презентацію для студентів щодо студентської мобільності, стажування за кордоном та міжнародних освітніх програм.

8 жовтня лектор DAAD в Україні пані Аманда Жиліч виступила з презентацією для науково-педагогічного складу ХНМУ щодо стипендій DAAD (Німецька служба академічних обмінів) – найбільшої організації у світі у сфері підтримки міжнародного обміну студентами та вченими, що є зареєстрованою спілкою із центром у Бонні.

9 жовтня амбасадор програми "EducationUSA Ambassador" Тарас Живокоренцев поділився досвідом участі у програмі обміну Global UGRAD (2017), де мав можливість спробувати на собі американську систему освіти та розповів про «лайфхаки» успішної подачі заявки.

Захід такого формату проводився вперше, але вже схвально сприйнятий співробітниками та студентами університету. Сподіваємося, що проведення подібних заходів стане для медичного вишу доброю традицією задля покращання співпраці між відділом міжнародних зв'язків та структурами університету.

Дякуємо всім, хто взяв активну участь та долучився до "IRO.INFODAYS 2019"!

Валерія Колеснікова,
провідний фахівець відділу міжнародних зв'язків

АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНА ПОЛІТИКА

ЯК РОЗПІЗНАТИ ГЕНДЕРНУ ДИСКРИМІНАЦІЮ В АУДИТОРІЇ?

Відповіді на запитання, винесене у назву, насправді, нескладно: сучасна гендерна теорія, провівши численні польові дослідження, вивела ті самі «магічні дії» викладача в аудиторії (чи-то шкільній, чи-то університетській, чи-то будь-якій іншій), які відтворюють «тут і зараз» гендерні стереотипи та можуть бути дискримінаційними по відношенню до дівчат (частіше) або хлопців (рідше), що, у свою чергу, безпосередньо впливає на результати навчання.

Такі дії найчастіше не усвідомлюються викладачем, здійснюються, як кажуть, «на автоматі». Наприклад, було доведено, що на відповіді на запитання педагога хлопцям дається, в середньому, на 20% більше часу, ніж дівчатам. Вони отримують і більше шансів виправити помилку, їх рідше перебивають, на їхню адресу лунає до 70% загальної кількості заохочувальних зауважень.

Тож давайте разом протестуємо щоденне студентське буття. Отже, ви є об'єктом гендерної дискримінації, якщо:

1. Викладач дає хлопцям і дівчатам різні завдання: першим – на кмітливість, креативність, критичне мислення, власну оцінку (саме так нерідко трапляється), другим – на відтворення навчального матеріалу, завдання фактологічного характеру.
2. Викладач активніше використовує методи роботи, що дають певну перевагу хлопцям – все, що засноване на принципі гострої конкуренції, змагальності, боротьби за оцінку.
3. Викладач частіше звертається до студентів тієї статі, для якої, на думку педагога, цей предмет більш важливий (вибір ґрунтується на стереотипному розподілі навчальних дисциплін на «чоловічі» і «жіночі»).
4. Викладач частіше стимулює хлопців до ініціативи, самовираження, активності, самостійності, наполегливої праці, чекаючи від них більш високих результатів (і публічно на цьому роблячи акцент), особливо там, де потрібна логіка, абстрактне мислення; вище оцінює і результати їхньої роботи.
5. Викладач по-різному пояснює незадовільні успіхи студентства: якщо це хлопець – недостатньою працездатністю і старанністю; якщо ж дівчина – відсутністю здібностей, таланту.
6. Викладач ставить до дівчат більш суворі дисциплінарні вимоги: при однаковому порушенні норм поведінки саме до них зазвичай застосовуються санкції, тоді як вина осіб чоловічої статі часто залишається поза увагою: їм прощаються дрібні огріхи і порушення, дівчата ж наче «не мають на це право».

Помітили щось із перерахованого по відношенню особисто до себе? Про те, як тактовно поговорити про це із самим викладачем та на що при цьому посилається, піде мова у наступному випуску газети.

Олег Марущенко,
доцент кафедри філософії, кандидат соціологічних наук, гендерний експерт

ВОЛОДАРИ ЗНАНЬ

Уже десятки, а то й сотні років праця освітян вважається однією з фундаментальних основ знань і займає важливе місце серед населення. Саме тому першої неділі жовтня вітають володарів знань та носіїв науки.

Саме ви продовжуєте той нелегкий та натхненний шлях Януша Корчака, Джо-на Дьюї, Григорія Сковороди, Марії Монтессорі, долаєте різні перешкоди, щоб достукатися не тільки до розуму, але й до сердець своїх учнів. Ви займаєте почесне місце не тільки в нашому житті, але й у світовому розвитку, адже без працівників сфери освіти не може бути грамотних економістів, справедливих суддів, чуйних політиків і, звичайно ж, кваліфікованих лікарів. Ви можете змінити світ на краще, бо не дарма казав Януш Корчак: «Реформувати світ – це значить реформувати виховання».

Саме ви робите наше життя зрозумілим, цікавим та легким. Тому від імені кожного студента щиро вітаю вас із професійним святом!

Бажаю міцного здоров'я, сімейного щастя, благополуччя, легкої праці та творчих злетів у нових починаннях. Зичу щоб кожен ваш день був сповнений радості, позитивних емоцій, натхнених ідей. Нехай яскрава зірка вашої геніальної особистості продовжує зігрівати серця студентів благословенним теплом мудрості та любові!

Катерина Положишник, І медичний факультет

ВИКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

НЕВТОМНІ ПРАЦІВНИКИ-ОСВІТЯНИ

День працівника освіти – це чудове свято, коли всі мають змогу привітати своїх улюблених вчителів, висловити їм подяку за безмежні знання та важку працю. Це люди, котрі до пізньої ночі перевіряють роботи учнів, намагаються подати матеріал так, щоб кожен зрозумів та засвоїв. Вони – невтомні працівники, котрі віддають себе та свої сили заради науки, для того, щоб розвивати молоде покоління та свою країну.

Одним із них є викладач медичної біології Харківського національного медичного університету Вадим Джамеєв. Він завжди вміло та цікаво викладає матеріал, намагається пояснити складні чи незрозумілі речі, чуйний та уважний до своїх студентів, уміє зацікавити молодь правильно поданим матеріалом. Хочеться висловити подяку Вадиму Юрійовичу, побажати міцного здоров'я й успіхів у житті та професійній діяльності, а також, щоб на його життєвому шляху траплялися лише хороші люди та працюючі студенти.

Вікторія Біленко, IV медичний факультет

ПРО ВЧИТЕЛІВ – МОВОЮ АФОРИЗМІВ

Вихователь не чиновник; а якщо він чиновник, то він не вихователь, і коли можна виконувати ідеї інших, то проводити чужі переконання неможливо.

К.Д. Ушинський

...Якщо медикам ми віримо наше здоров'я, то вихователям віримо моральність і розум дітей наших, віримо їхню душу, а разом з тим і майбутнє нашої вітчизни.

К.Д. Ушинський

Великий той учитель, який проймається справою, якої навчає.

Катон Старший

...Наші вчителі певні, що вони поставлені на високо почесному місці, що їм надано чудову посаду, вище за яку нічого не може бути під сонцем...

Я.А. Коменський

Учителями повинні бути люди чесні, діяльні і працюючі; не тільки для годиться, а й насправді вони повинні бути живими взірцями чеснот, що їх вони мають прищепити іншим. (Ніщо удаване не може бути тривалим).

Я.А. Коменський

Люби вчителя, як батька, і ніде не лишайся з більшим задоволенням, ніж під його опікою.

Я.А. Коменський

Пам'ятайте, що перед тим, як взятися за виховання людини, треба самому зробитися людиною; треба, щоб у вас самих склався той взірець, який повинна наслідувати дитина.

Ж.-Ж. Руссо

Як може добре виховати дитину той, хто сам не був добре вихований!

Ж.-Ж. Руссо

Вихователь! — Яка висока потрібна тут душа!.. Воістину, щоб створити людину, треба самому бути або батьком, або більше, ніж людиною.

Ж.-Ж. Руссо

Усюди цінність школи дорівнює цінності її вчителя. Побувавши в першій, пізнаєш останнього значно ближче й ґрунтовніше, ніж внаслідок найдосконалішого опису. «Покажи мені своїх учнів, і я побачу тебе».

А. Дістерверг

Справжній учитель — найкращий, найвірніший друг батьків... Почувати себе вчителем означає почувати себе другом батьківського дому.

А. Дістерверг

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

ДРУГ, НАСТАВНИК І МУДРИЙ УЧИТЕЛЬ

У житті кожної людини трапляються наставники, від яких вона може чомусь навчитись. Проте велика вдача – зустріти на життєвому шляху такого Вчителя, який зможе стати не лише взірцем професіонала, але і близькою людиною, що завжди піклуватиметься про свого учня. Мати такого наставника пощастило кожному, хто має гордість називатися учнями Павла Григоровича Кравчуна.

Уже багато років Павло Григорович очолює кафедру внутрішньої медицини №2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої. За цей час ціле покоління лікарів та вчених мали змогу бачити в його особі мудрого керівника. Співробітники кафедри кажуть, що Павло Григорович – це не просто завідувач, він – справжній батько колективу. Подібно турботливому голові родини, він завжди прагне захистити своїх вихованців, допомогти їм. Павлу Григоровичу вдалося створити на кафедрі відчуття родинного тепла і навчити своїх послідовників дійсно сімейній підтримці.

Іноколи наш Вчитель зізнається, що ніщо так не тішить його серце, як бачити своїх учнів дійсно професіоналами своєї справи. А для нас, його вихованців, немає більшої нагороди за наполегливу працю, ніж щаслива посмішка на обличчі Павла Григоровича, коли він дізнається про нові успішні кроки своїх вихованців.

Мабуть, інакше не може бути, адже щоразу, коли зустрічаються труднощі на трудовому шляху, наш Вчитель повторює: «Навіть не сумнівайся, що у тебе все вийде! А по-іншому не може бути, адже ти – наш! Подивись, як нас багато, і ми всі – з тобою!». У такі хвилини віриш, що дійсно можеш все, тому що поряд із тобою не просто видатний лікар і великий вчений, але і великий Друг.

Мабуть, не просто так доля вирішила подарувати світові цю прекрасну, чуйну людину в той самий час, коли святкують День учителя. 11 жовтня для всього нашого колективу – один з найголовніших днів року, адже саме цього дня народився Павло Григорович. І це свято ми вважаємо трішки і своїм також, бо цей день подарував нам нашого наставника. І щороку, коли ми висловлюємо свої найщиріші побажання Павлу Григоровичу, він посміхається своєю доброю батьківською посмішкою, і каже: «За такі побажання сердечно дякую. Але от тоді я буду дійсно найщасливішим, коли я бачитиму, що у всіх вас і на роботі, і в родині все гаразд».

Шановний наш Вчителю, вітаємо Вас з 75-річчям! Передусім бажаємо міцного здоров'я на довгі роки. Нехай світ відповідає Вам тим теплом, яке Ви несете людям. Бажаємо Вам радості в кожному новому дні. І нехай на Вашому обличчі завжди сяє прекрасна посмішка, яка має таку велику силу!

З глибокою повагою,
колектив кафедри внутрішньої медицини №2,
клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої

ПРО ВЧИТЕЛІВ – МОВОЮ АФОРИЗМІВ

...Який важливий, великий і священний час вихователя: в його руках доля усього життя людини.

В. Г. Белінський

Лікар вирвав дитину з пащі у смерті, завдання вихователя – дати їй жити, завоювати для неї право бути дитиною.

Януш Корчак

ВІТАЄМО!

ПРОФЕСІЙНИЙ ДОСЛІДНИК ТА ПРОДОВЖУВАЧ КРАЄЗНАВЧИХ ТРАДИЦІЙ

26 вересня виповнилося 40 років від початку науково-педагогічної діяльності члена правління Національної спілки краєзнавців України, Почесного краєзнавця України, президента Академії соціальних наук України, завідувача кафедри суспільних наук ХНМУ професора Ігоря Юрійовича Робака.

Біографію науковця можна умовно поділити на два періоди. За радянських часів вчений захистив дисертацію з історії меншовицької соціал-демократичної еміграції. Навчання в аспірантурі Московського університету припало на бурхливі роки перебудови, процеси якої ювіляр мав можливість спостерігати зблизкою. Атмосфера гласності, гострої політичної боротьби не могла не перегукватися з темою дисертанта, тим паче, що окремі діячі досліджуваної доби ще були живі.

На початку 2000-х років Ігор Робака почав вивчати локальну історію та присвятив свої наукові пошуки історії охорони здоров'я Харкова. Як наслідок, уже у 2007 р. вийшла монографія з історії охорони здоров'я міста за Імперської доби, а у 2009 р. науковець захистив докторську дисертацію. Дослідницька активність Ігоря Робака вирізняється широким охопленням проблеми в часі, завдяки чому простежується еволюція місцевої медичної служби. Вдалося це тому, що науковець підготував учнів, спрямувавши їхні зусилля на студіювання проблем медичного краєзнавства. Завдяки ініціативі професора з метою здійснення й популяризації досліджень у галузі медичного краєзнавства при кафедрі суспільних наук у 2015 р. засновано Центр медичного краєзнавства, який отримав ім'я одного з засновників вітчизняного краєзнавства співробітника ХМІ В.Д. Отамановського.

Новаторство науковця проявилось в дослідженні історії окремих медичних закладів та створенні колективного портрету міської лікарської спільноти. Вагомим є внесок пана Робака в дослідження джерельної бази – дослідник вперше ввів до наукового обігу справи з 20 фондів харківських та київських архівів, опублікував звіти медичних установ та місцеву періодику. Ігор Робака встановив час створення в Харкові судово-медичної служби, довів, що ХНМУ є прямим спадкоємцем медичного факультету Імператорського Харківського університету, а Харківська вища медична школа – найстарішою в Україні.

Ігор Робака – лауреат Національної премії України ім. академіка П.Т. Тронька, кавалер Ордена Геродота Галікарнаського, відмінник освіти України.

В особі ювіляра сучасна історична наука України має енергійного ентузіаста, професійного дослідника, продовжувача краєзнавчих традицій. Побажано пану професору нових цікавих задумів та їхньої успішної реалізації!

Колектив кафедри суспільних наук

АКТУАЛЬНО

ТИЖДЕНЬ ПРАВОЗНАВСТВА ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИШУ

У вівторок 24 вересня до студентів ХНМУ завітали представники Нацполіції з лекцією про правила поведінки в суспільстві та адміністративні правопорушення.

Під час зустрічі лектори розповіли студентам, як поводитися при контакті із правоохоронцями та за яких обставин вони можуть потрапити у поле зору представників поліції.

«Насамперед слід зазначити, що поліцейський не хоче до вас підходити та перевіряти ваші документи, чи якимось чином втручатися у ваш простір. Однак саме ви вирішуєте, чи привернете увагу правоохоронця своїми діями, чи ні», – зазначив лектор лей-

тенант патрульної поліції Данило Черкашин. Також він розповів студентам, які з адміністративних правопорушень є найчастішими серед студентів харківських вишів, як правильно поводитися в суспільстві, щоб не мати проблем з правоохоронцями та не отримати адмінпротокол і штраф за порушення порядку. Окрім цього, лектори – старший лейтенант Дзамілія Калоянц та Данило Черкашин відповіли на всі питання студентів щодо правил та законів України, прав та обов'язків людини.

Після виступу правоохоронців студенти ХНМУ мали змогу прослухати лекцію про булінг у школах та закладах вищої освіти. Лекторка – спеціаліст Головного управління юстиції Харківської області Ганна Котляр продемонструвала майбутнім медикам короткі фільми щодо видів булінгу та наслідків цькування людини суспільством. Також на лекції була розглянута тема щодо методів боротьби з булінгом і мобінгом у вишах та юридичної відповідальності за знущання з людей.

Студенти змогли взяти участь у грі, в якій вони представляли різні рівні суспільного контролю та запропонували свої методи боротьби з булінгом та його наслідками.

Наприкінці лекції проректор з науково-педагогічної роботи Іван Летік зазначив, що медичний університет має стати територією, вільною від булінгу або будь-яких інших видів правопорушень.

За матеріалами служби з інформаційного забезпечення ХНМУ

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ПОШИРЕННЯ БУЛІНГУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Конституція України у ст. 3 проголошує життя і здоров'я людини, її честь і гідність та безпеку як найвищу соціальну цінність, зазначаючи, що ніхто не може бути підданим катуванню, жорсткому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню та покаранню.

Серед сучасної учнівської та студентської молоді останнім часом надзвичайно загострилася проблема насильства, тривалих агресивних проявів та третирування в міжособистісних відносинах підлітків, юнацтва. Такі відносини отримали назву «булінг», розповсюдження якого протягом останніх років визнано в освітній практиці та є соціальною проблемою. Булінг прийнято вважати проблемою підліткового віку, але безліч наукових досліджень вказує на наявність даної проблеми і у вищих навчальних закладах, і в робочих колективах, і у військових закладах.

Булінг (bullying, від англ. bully – хуліган, забіяка, грубіян, насильник) — це форма насильства у вигляді тиску, дискримінації, цькування, бойкоту, дезінформації, соціальної ізоляції, псування особистих речей, фізичної розправи тощо.

І в навчальних закладах, і в робочих колективах складаються певні рольові стосунки в діапазоні «лідер – аутсайдер». Третирування як специфічна форма агресивної комунікативної взаємодії завжди спрямована проти одних і тих же людей. З віком булінг дещо слабшає, однак у деяких людей це – стійка особистісна потреба, яка змінює лише форми прояву.

Як соціально-психологічне явище, булінг впливає на всіх учасників групи, де він виникає. Зокрема, видатний норвезький психолог Д. Ольвеус описав таку **соціальну структуру булінгу**:

- 1) жертва булінгу;
- 2) учасники, які здійснюють насилля, ініціюють та відіграють лідерські ролі у процесі булінгу – «булери», або переслідувачі, агресори;
- 3) наслідувачі – учасники, які позитивно ставляться до знущань над іншими і беруть активну участь у цьому, але зазвичай не є ініціаторами та не відіграють головної ролі;
- 4) пасивні «булери» – учасники, які відкрито підтримують булінг, наприклад, шляхом сміху чи привертання уваги до ситуації, проте не втручаються в неї;
- 5) потенційні «булери» – учасники, яким подобаються знущання, але вони не виявляють цього ззовні;
- 6) «спостерігачі» – учасники, які відкрито не беруть участі у булінгу і можуть вважати, що це не їхня справа, тобто виявляють байдуже ставлення до ситуації;
- 7) «потенційні захисники» – ці учасники негативно ставляться до насилля і вважають, що повинні допомогти жертві, проте нічого не роблять;
- 8) «захисники» – учасники, які виявляють негативне ставлення до явища, вони захищають жертву або намагаються їй допомогти.

Варто зазначити, що булінг виявляється не лише в діях студентів щодо один до одного, але і в діях викладачів щодо студентів чи навпаки.

Запобігання та профілактика випадків насильства у навчальних закладах є найважливішим завданням педагогів та психологів, оскільки жорстоке ставлення до учня або студента неминуче призводить до низки руйнівних наслідків.

Булінг впливає на психіку всіх учасників. Він може стати першим кроком до соціальної ізоляції. Жертви булінгу переживають важкі емоції – почуття приниження і сором, страх, розпач і злість. Булінг вкрай негативно впливає на соціалізацію жертви, приводячи до таких наслідків:

- неадекватне сприймання себе – занижена самооцінка, комплекс неповноцінності, беззахисності;
- негативне сприймання однолітків – відсторонення від спілкування, самотність, часті прогули;
- неадекватне сприймання реальності – підвищена тривожність, різноманітні фобії, неврози;
- девіантна поведінка – схильність до правопорушень, суїцидальні наміри, формування алкогольної, тютюнової чи наркотичної залежності.

Опинившись у ролі жертви булінга, студент одержує величезну кількість психічних травм, які неминуче позначаються на його подальшому житті. Шанси стати жертвами мобінга (*Від англ. Mob – натовп*) – форма психологічного насильства у вигляді цькування співробітника в колективі, як правило, з метою його подальшого звільнення) на робочому місці у людей, які пережили булінг в дитинстві та студентстві, зростають у багато разів. Світова статистика стверджує, що дорослі, які зазнали знущань в дитинстві та студентстві, в більшості своїй залишаються самотніми на все життя, їм важче підніматися по кар'єрних сходах.

Агресор менше страждає від наслідків булінгу, ніж жертва, але все ж безслідно це не проходить і для нього. У «агресорів» у дорослому віці може виникати почуття провини. Серед булерів чимало тих, хто пов'язує своє життя із криміналом. Насильницький авторитарний методи поведінки стають нормою. Булер проявляє це у ставленні до дітей, дружини. Звідси з'являється так зване домашнє насильство.

Страждають й свідки, отримуючи досвід безсилля перед владою натовпу і сорому за свою легкодухість, оскільки не наважуються заступитися і підтримують цькування зі страху виявитися наступною жертвою. У тих, хто стає свідками булінгу, нерідко виникає переконання, що насильство – це нормально.

Відділ взаємодії з суб'єктами державної реєстрації та підвищення кваліфікації державних реєстраторів
Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції в Харківській області

УКРАЇНСЬКІ СВЯТА

ДЕНЬ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ, УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА ТА ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

14 жовтня, окрім церковного свята Покрова Пресвятої Богородиці, в Україні відзначають ще дві важливі дати. Обидві мають відношення до мужніх захисників нашої Вітчизни. Першим святом є День українського козацтва на честь запорізьких воїнів, які у давні часи стояли на обороні кордонів країни. Друга, не менш важлива дата, – День захисника України.

Вибір такої дати – 14 жовтня, обумовлюється декількома моментами, пов'язаними з історією України та її захисниками. Ще з давніх часів свято Покрова Пресвятої Богородиці було дуже важливим для запорізьких козаків. По-перше, запорожці, які сходилися на Січ зі всієї України, називали себе вільними людьми по волі Божій та воїнами Христовими. Вони завжди йшли у бій із зображеннями Ісуса Христа, Божої Матері, іконами та хоругвами. По-друге, цей день був важливим в адміністративному житті За-

порізької Січі, бо проводилися вибори до козацької старшини.

Саме Божу Матір запорізькі козаки вважали своєю покровителькою та заступницею. Вважали також українські воїни, що присутність ікони на полі бою врятує їм життя та допоможе перемогти ворога. Тому саме в цей день козаки вибирали собі нову старшину, проводили важливі збори та віче. На іконі Божої Матері приносили клятви та цілували перед битвою або поединком.

У роки сучасності, а саме в 1999 р., указом тодішнього Президента України Леоніда Кучми цей день був встановлений як День українського козацтва, приурочений до Покрова Пресвятої Богородиці. А вже у 2014 р. за президентства Петра Порошенка за підтримки Українського інституту національної пам'яті, а також у цілях декомунізації та відмови від радянських свят, було прийняте рішення встановити в день Покрова Пресвятої Богородиці та козацтва нове свято – День захисника України замість застарілого Дня захисника Вітчизни 23 лютого.

Таке рішення було обґрунтовано традицією вшановувати українське військо саме 14 жовтня. А вже в березні 2015 р. Верховна Рада прийняла відповідний законопроект й оголосила цю дату вихідним днем.

День захисника України – це офіційне державне свято і вихідний день. Захист Вітчизни – почесна справа усіх громадян, тому День захисника України повинен стати всенародним святом, як Різдво, Великдень чи День Незалежності.

Ігор Шульгач, фахівець служби з інформаційного забезпечення

СУМУЄМО

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ АНАТОЛІЯ АНТОНОВИЧА ХИЖНЯКА (30.04.1946–14.10.2019)

З глибоким сумом сповіщаємо, що 14 жовтня на 73-му році життя раптово перестало битися серце Анатолія Антоновича Хижняка – доктора медичних наук, професора кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії Харківського національного медичного університету, Президента асоціації анестезіологів м. Харкова і Харківської області.

Анатолій Антонович Хижняк – один із найвідоміших в Україні та за її межами лікарів-анестезіологів, учений, професіонал, автор багатьох підручників, книг, наукових видань, які, зокрема, видані й за межами нашої держави.

Анатолій Антонович створив наукову анестезіологічну школу м. Харкова, опублікував більше ніж 400 наукових робіт з різних розділів анестезіології та інтенсивної терапії, був автором 32 винаходів та патентів. Під його керівництвом захищено 28 кандидатських, 6 докторських дисертацій.

Про активну громадянську позицію і високий професіоналізм професора Анатолія Хижняка як лікаря, педагога і вченого також

свідчить його участь на громадських засадах у робочих групах та комісіях національного, обласного та регіонального рівнів з контролю якості надання медичної допомоги населенню.

Професор А.А. Хижняк був не лише видатним науковцем і лікарем, а також глибоко порядною людиною з великою самовідданістю, громадянином та справжнім патріотом своєї країни, основним принципом життя якого було безкорисливе служіння людям та суспільству. Видатною якістю Анатолія Хижняка як громадянина, лікаря та педагога було прагнення допомагати оточуючим, навчати та передавати свої знання, вміння, любов і увагу до людей молодому поколінню науковців та лікарів. Для своїх колег та учнів він був і залишиться прикладом людини з великої літери.

Анатолій Хижняк був справжнім батьком для своїх учнів та пацієнтів. Усі, хто знав Анатолія Антоновича, любив і поважав його за чуйне ставлення до людей, велику душевну щедрість, мудрість й оптимізм.

Ректорат, профком і співробітники університету глибоко сумують через втрату Анатолія Антоновича Хижняка та висловлюють щире співчуття його рідним і близьким. Світла пам'ять про Анатолія Антоновича назавжди збережеться в серцях рідних, колег та друзів.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВІКТОРА ВОЛОДИМИРОВИЧА ЗЛЕНКА (01.03.1959–18.10.2019)

18 жовтня раптово пішов з життя кандидат медичних наук, доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики Харківського національного медичного університету Віктор Володимирович Зленко.

Віктор Володимирович Зленко був членом робочої групи МОЗ України з розробки стандартів вищої освіти освітньо-кваліфікаційних рівнів «Бакалавр», «Магістр» та «Доктор філософії» для спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування» спеціалізації «Лабораторна діагностика». Наукова діяльність Віктора Володимировича була спрямована на впровадження в клінічну практику нових ви-

сокоефективних методів діагностики і лікування внутрішніх хвороб.

Віктор Володимирович – автор і співавтор понад 100 наукових та науково-методичних праць, патентів та нововведень. Він був досвідченим науковцем, високопрофесійним лікарем, талановитим педагогом. Також усі знали Віктора Володимировича як мудру, дотепну, чуйну людиною з інтелігентним, доброзичливим ставленням до оточуючих. Він беззавітно був відданий справі свого життя – розвитку лабораторної медицини в Харкові та Україні.

Ректорат, профком і співробітники університету глибоко сумують через втрату Віктора Володимировича Зленка та висловлюють щирі й глибокі співчуття рідним, близьким та друзям покійного. Світла пам'ять про Віктора Володимировича назавжди залишиться в наших серцях.

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО КЛИНИЦИСТА ПЕТРА ШАТИЛОВА

1909 год, сентябрь. Анатомический театр Императорского Харьковского университета «переполнен профессорами, врачами, студентами, все двери открыты настежь для того, чтобы и та толпа, которую не в состоянии была вместить аудитория, могла слышать первую лекцию нового профессора.

Медленно появился в дверях аудитории профессор Петр Иванович Шатилов, такой, каким описал его академик Н.Ф. Мельников-Разведенков: «с заросшими волосами, характерным лицом с крупными чертами славянина, борода лопатой, с густой шапкой русских волос, с типичным русским лицом, расплывшимся в добродушную широкую улыбку, – широкий, крепкий, тяжелый, с развальной походкой». Анатомический театр задрожал от рукоплесканий. Молодежь буквально засыпала цветами Петра Ивановича и весь его путь до кафедры и долго не давала возможности начать лекцию любимому профессору...»

Эта часть нашей статьи взята из воспоминаний профессора Н.З. Фурсова о своем учителе, опубликованных в 1946 г. в любимом журнале Петра Ивановича, его детище – «Врачебном деле». Она ярко рисует тот авторитет, ту любовь, которой Петр Шатилов пользовался у студенчества Харьковского университета. Статья наша и посвящена памяти этого замечательного человека,

«профессора окраин, врача бедняков», как его называли в свое время, выдающегося педагога, создателя самобытной русской терапевтической школы в Харькове – Петра Ивановича Шатилова, 150-летие со дня рождения которого в этом году отмечает медицинская общественность города.

Будущий известный ученый и клиницист П.И. Шатилов – выходец из дворян – родился 4 октября 1869 г. в слободе Казацкой, Старооскольского уезда, Курской губернии. Воспитанник медицинского факультета Харьковского университета, который с отличием окончил в 1895 г., он был оставлен при клинике госпитальной терапии и уже не расставался с университетом до конца своей жизни.

Многого можно было бы рассказать о Петре Ивановиче Шатилове, но, ограниченные газетными размерами, мы остановимся лишь на его педагогическом мастерстве.

П.И. Шатилов был великолепным педагогом. «Объектом клинического изучения, – утверждал он, – является самая сложная из существующих машин – человеческий организм... Врачу приходится мыслить острее и глубже, чем другим специалистам...». И он учил студентов умению думать, наблюдать, сопоставлять, делать выводы. «Знайте, – говорил он студентам, – что медицина не наука, не ремесло, не искусство, она – и наука, и ремесло, и искусство».

Во многих своих печатных работах он ставил перед собой прежде всего педагогические цели. Это хорошо видно по четырем сохранившимся клиническим лекциям, дошедшим до нас благодаря инициативе его учеников профессоров В.М. Когана-Ясного и А.Ю. Штернмана, издавших этот сборник в 1927 г. Лекции посвящены анамнезу и наружному осмотру больных. Несмотря на краткость изложения, мы находим в них массу таких подробностей, которые не всегда можно встретить в общераспространенных руководствах. Каждая страница поражает необыкновенным остроумием, обширной наблюдательностью, меткими сравнениями. При всем том лекции написаны в такой простой и понятной форме, что они интересны даже непрофессионалам и невольно заставляют преклоняться перед самобытным русским ученым.

Вот, например, лекция о собирании анамнеза – сведений об условиях жизни, о начале и развитии заболевания, которые больной сообщает врачу. Разумный врач, по мнению Петра Ивановича, должен употребить все средства для изучения прошлого больного, но вместе с тем, не слишком и доверяться ему. «...Ищи доверия больного, – говорит он, – и добывай его, чем и как можешь, но не деликатничай с Кит Китычем, не хватай за жабры с наскоку человека с тонкой натурой; будь с пациентом мудрее змия и кротче голубя; внушай больному доверие высочайшим тактом; ни неудовольствия, ни сердитого бессилия не смеешь ты показать больному, хотя бы он в три ручья лил слезы, в трех реках словесных топил тебя; жди откровенности, не спугни ее...»

Или рассуждение по поводу лабораторных методов диагностики, внедрение которых в клинику Петр Иванович считал

чрезвычайно важным, и все-таки: «Лаборатория – штука хорошая, могущая разрешить множество вопросов, но только не клиницист должен идти на поводу у лаборатории в области диагноза, а лаборатория у клинициста, и пусть здравый смысл последнего заменит недочеты лаборатории».

Лекции П.И. Шатилова поражают своей ясностью, подкупающей простотой изложения, они учат клиническому мышлению, и понятно, почему между лектором и его слушателями всегда устанавливалось понимание, взаимное уважение и полное доверие. Студенты любили своего профессора, который, по словам уже упоминавшегося нами А.В. Репрева, «во многих отделах

П.И.Шатилов среди студентов, 1915

диагностики стал хозяином на основании собственных работ и выработал собственные воззрения». Они не боялись обращаться к нему с непонятными вопросами, и Петр Иванович вспоминал: «Запросы и сомнения, с которыми с таким доверием, такой охотой адресовались ко мне слушатели, были для меня неиссякаемым источником для размышления. О многих таких «наивных» вопросах учеников моих я вспоминаю с чувством искренней благодарности, и теперь для меня является непререкаемой истиной основное положение педагогики, которое я уже неоднократно высказывал: «Нет глупых

вопросов, а бывает глупое отношение к вопросам. Конечно, нет правил без исключения, но исключения не нарушают правила».

По свидетельству академика Н.Ф. Мельникова-Разведенкова, «студенты, учащиеся были его (Шатилова – прим. автора) слабостью. За них он готов был идти в огонь и в воду... Спокойный и ровный, он выходил из себя, когда грубо задевались интересы учащихся. Тогда не знал он удержу и платился за это жестоко... Любил студентов безумно, но это не мешало ему резать им в глаза правду-матку...». При всем этом Петр Иванович предъявлял высокие требования к будущим врачам, к их моральным качествам. Он говорил: «Место врача там, где кипит котел жизни, жизни общественной, и тем более важное место занимает в ней врач, чем больше он имеет за душой».

Современники свидетельствуют, что Петр Шатилов отличался исключительной гуманностью и врожденной склонностью к общественной деятельности. С 1912 г. он был избран председателем правления «Амбулатории помощи больным недостаточным учащимся в высших учебных заведениях Харькова». В 1921 г. он стал консультантом общестуденческой амбулатории, где и работал до самой смерти, регулярно проводил прием, не пропустив ни одного дня.

Профессор до последних дней своей жизни по первому зову выезжал к больным на Павловку, Ивановку и другие окраины города, не считая себя вправе отказать больному. Он не щадил своих сил, не дорожил своим здоровьем, его день начинался ранним утром и заканчивался поздним вечером.

Глубоко демократичный по натуре и на редкость отзывчивый врач, весной 1921 г. Петр Иванович поехал на консультацию к больному в следственную тюрьму. 2 мая он заразился брюшным тифом и на одиннадцатый день болезни – 13 мая 1921 г., на 52-м году жизни, в расцвете творческих сил умер на своем посту.

О последних часах его жизни вспоминал впоследствии профессор В.С. Коршун, написавший: «Наука была его фетиш. Жил он для науки, подвергал себя эксперименту во имя науки и умер, думая о науке, всего себя завещав ей для изучения: скелет – в анатомический театр, мозг – университету, внутренности – патологоанатомическому институту. Последние его слова были: «Ни венков, ни речей».

В день смерти Петра Ивановича Н.Ф. Мельников-Разведенков сказал: «Перестало биться золотое сердце, опустелись могучие руки, угас светлый ум – Россия потеряла выдающегося работника».

У Петра Ивановича Шатилова остались ученики и последователи, многие из которых возглавляли терапевтические кафедры страны (В.М. Коган-Ясный, И.Р. Брауде, К.А. Егоров, П.Ф. Ломакин, А.Ю. Штернман, Н.З. Фурсов и др.). В память об учителе они воздвигли в Харькове единственную тогда в Советском Союзе больницу для студентов и ученых. Ныне одна из улиц Харькова названа Шатиловской.

Жаннета Перцева, директор Народного музея истории ХНМУ

МУЖНІЙ ГОЛОС ЕСТЕТИЧНОГО ІДЕАЛУ

10 жовтня минає 130 років від дня народження (1889–1939рр.) українського поета, літературознавця, перекладача, жертви сталінського терору Михайла Опанасовича Драй-Хмари.

Михайло Драй-Хмара

Михайло народився у селі Малі Канівці Золотоніського повіту (тепер Чорнобаївського району Черкаської області). Він закінчив школу в Золотоноші, а також чотири класи Черкаської гімназії. У 1906–1910рр. Михайло навчався у Колегії Павла Галагана в Києві, у 1910–1915рр. – на історико-філологічному факультеті Київського університету. Працював у семінарі академіка Володимира Перетца, а згодом залишився на кафедрі слов'янознавства для підготовки до професорського звання. У 1913р. його відряджено за кордон, де він студіював фонд бібліотек і архівів Львова, Будапешта, Загреба, Белграда та Бухареста. Працював у Петроградському університеті, у 1917р. повернувся в Україну. Тут він був професором Кам'янець-Подільського університету, Інституту народної освіти, потім став професором кафедри українознавства Київського медичного інституту, згодом працював у НДІ мовознавства при ВУАН.

Справжнє прізвище поета – Драй. Це козацьке прізвище походило, очевидно, від дієслова «драти» (серед козаків було чимало прізвищ на «ай»: найвідоміше – Мамай). Однак у 1915р. у Петербурзі, нещодавно перейменованому на Петроград (щоб і не пахло німецьким духом), прізвище «Драй» дуже склалося на німецьке «dreier» – три. Тож професорський стипендіат Петроградського університету Михайло Драй додає до свого прізвища слово «Хмара» і відтоді стає Драй-Хмарою.

Український поет Михайло Драй-Хмара визначився в Кам'янці (бо до того писав вірші російською мовою). У місті над Смотричем він друкує поезії та переклади в альманасі «Буяння», у журналі «Нова думка», газеті «Червона правда». Перша збірка віршів М.О. Драй-Хмари «Молода весна» мала вийти у 1922р. у Кам'янецькій філії Державного видавництва України, але для її друку не вистачило паперу. Тож першу (і єдину прижиттєву) збірку віршів «Проростень» поет видав у 1926р. в Києві. У збірці було опубліковано також твори кам'янецького періоду і більш пізні шедеври. Особливо щемливо звучить поетове «Прощання з Поділлям» (1923).

20 березня 1923р. у Кам'янці на Поділлі в Михайла та Ніни Драй-Хмар народилася донька Оксана. Михайло Опанасович був ідеальним батьком для своєї доці. Людмила Старицька-Черняхівська казала, що такої ніжності й уваги до дитини, як у М. Драй-Хмари, вона в житті своєму не бачила. Донька, Оксана Драй-Хмара, змальовує портрет батька: «Вище середнього зросту, з ясним волоссям і життєрадісним обличчям, з усмішкою білих зубів і замріяними сірими очима. Акуратність була його характеристичною рисою, – починаючи від рукописів та добре впорядкованої доброї бібліотеки й кінчаючи бездоганністю його одягу, – у всьому відчувався артистичний смак». Михайло Опанасович від природи був спортсменом. Він вправно катався на ковзанах, в юності навіть захоплювався глядачем своїм вальсуванням на льоду. А ще був добрим плавцем: легко перепливав Дніпро в Києві. Грав у волейбол, крокет, теніс.

Поет багато мандрував пішки околицями Кам'янця, а потім Києва. Краса природи захоплювала його, дарувала душевну

рівновагу, викликала поетичне натхнення. Михайло Драй-Хмара знав 19 мов: це майже всі слов'янські (його спеціалізацією як науковця було слов'янознавство) українську, російську, білоруську, польську, кашубську, чеську, сербську, хорватську, болгарську, а також низку давніх мов – старослов'янську, старогрецьку, латину, санскрит. Знав новітні європейські мови – румунську, французьку, німецьку, італійську, фінську. Останньою мовою, яку вивчав Михайло Опанасович, стала англійська.

Михайло Драй-Хмара в 1925, Київ

У 1928р. Михайло Драй-Хмара надрукував сонет «Лебеді» з присвятою своїм товаришам, де вжив вислів «гроно п'ятірне». Під ним малися на увазі поети-неокласики – М. Рильський, М. Зеров, П. Филипович, О. Бургардт (який друкувався під псевдонімом Юрій Клен) і сам М. Драй-Хмара. «Сонет Драй-Хмари, – писав у наші дні Іван Дзюба, – прозвучав як мужній голос на захист друзів – з вірою в чистоту, правоту і невідступність їхнього естетичного ідеалу». Проте саме з цього сонета розпочалися всі неприємності поета. Неприборканих співців більшовицька система не терпіла.

«Жах середньовіччя, тьми і гніту», про який М. Драй-Хмара писав у сонеті «Кам'янець», дістав поета в Києві 21 березня 1933р., коли його безпідставно заарештували та нахабно звинуватили в належності до контрреволюційної організації у Кам'янецькому університеті. Однак слідству забракло доказів, тож 11 травня 1933р. ученого випустили, а 16 липня 1934р. справу припинили та звільнили Михайла Опанасовича під підписку про невиїзд. Проте влаштуватися десь на роботу або щось надрукувати опальний професор уже не міг. Другий арешт (6 вересня 1935р.) і заслання на Колиму на 5 років не забарилися. М. Драй-Хмара був одним із небагатьох, хто на допитах не зламався, не звів наклеп ані на себе, ані на товаришів.

5 жовтня 1939р. київський РАГС повідомив дружину Драй-Хмари про його смерть, що сталася 19 січня 1939р. Місця й причини смерті в повідомленні не зазначено.

У червні 1937р. дружину М. Драй-Хмари, Ніну Петрівну, з мамою Оксаною вислали з Києва в Башкирію до м. Белебей. Згодом їм вдалося перебратися на захід. Ніна Драй-Хмара померла у 1996р. у США, встигнувши відзначити свій сторічний ювілей.

Оксана Драй-Хмара (за чоловіком – Ашер) стала дослідницею творчості свого батька. 1967р. у Парижі вона закінчила аспірантуру Сорбонни зі ступенем доктора слов'янської літератури за працю про творчість Михайла Драй-Хмари.

На честь Драй-Хмари названа одна з вулиць Києва та Кам'янця-Подільського. З нагоди 125-річчя від дня народження з ініціативи фонду Миколи Томенка «Рідна країна» 6 листопада 2014р. на будинку по вул. Садова, 1/14, що біля Кабміну, урочисто відкрили меморіальну дошку Михайлу Драй-Хмарі.

У грудні 2015р. була репрезентована найповніша збірка творів поета. Упорядником видання став літературознавець, заступник директора Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України С. Гальченко, а авторами передмов – І. Дзюба та М. Томенко.

Матеріал підготувала викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Оксана Самолисова

30 ВЕРЕСНЯ – ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ БІБЛІОТЕК**СВЯТКУЄМО РАЗОМ З УНІВЕРСИТЕТСЬКОЮ СПІЛЬНОТОЮ**

У кожній професії є святковий день, є він і у бібліотекарів. Це особливий день, адже це свято і бібліотекарів, і користувачів бібліотек. Традиційне, класичне уявлення про бібліотеки лише як книгозбірні, вкриті пилом сховища книг на полицях, кануло в лету. Сучасна бібліотека – це інформаційний, науково-освітній, культурно-просвітницький центр для громади. Це безліч інформації на будь-яких носіях – паперових чи електронних, майданчик для інтелектуального дозвілля, місце зустрічей творчих людей!

Наукова бібліотека ХНМУ святкує цей день разом з університетською спільнотою. Цього року День відкритих дверей у бібліотеці пройшов саме 30 вересня. У «святковому меню» було багато «смаколиків» для гостей: майстер-класи для користувачів по роботі з базою даних USMLE-Rx Step 1, Step 2, експрес-школа «Google – пошукові хитринки»; вікторини «Хто ти в медицині?», «КРОК до книги»; різноманітні виставки літератури – «Наукові рідзинки до філіжанки кави» (наукові книги), «Книжкові смаколики» (художня література), «Наша спадщина» (підручники викладачів ХНМУ з фонду рідкісних та цінних видань за 1920–1950 pp.), «Classic Books Everyone Should Read» (художня література англійською мовою), «The best medicine books» (новинки всесвітньо відомих видавництв); фотолакації «Бібліоселфі», «Бібліо-саке» (книжковий торт зі справжнім смаком), «Колодязь знань» і зона інтелектуального відпочинку «Бібліо-relax» для читання «Бібліотека-рапента» та багато іншого.

А ще бібліотекарі разом зі студентським самоврядуванням провели пригодницький квест «Таємниця Спірального лабіринту» за мотивами серіалу «Бібліотекарі», у якому взяли участь 5 команд студентів.

День промайнув швидко, проте залишив за собою добрі спогади про веселий настрій, доброзичливі усмішки та зацікавлені очі наших студентів і співробітників. Тож двері університетської бібліотеки завжди відкриті для користувачів – приходьте до нас щодня!

Ірина Киричок, директор Наукової бібліотеки ХНМУ

ВІТАЄМО!**ПРИЗЕРІВ СПІВОЧОГО КОНКУРСУ**

12–13 жовтня в м. Одеса відбувся міжнародний конкурс «Чорноморська перлина – 2019», у якому взяли участь й студенти медичного вишу.

Результати наших конкурсантів стали такими:

- Тріо «Зоряна» у складі **Юлії Ішук, Анастасії Голуб, Ірини Цимбал** – лауреат I премії в номінації «Народний вокал».
- **Юлія Ішук** – лауреат II премії в номінації «Академічний вокал».
- **Єгор Полупан** – лауреат I премії в номінації «Естрадний вокал».
- **Ганна Амеліна** – лауреат II премії в номінації «Естрадний вокал».

Вітаємо переможців та бажаємо подальших перемог!

ПРЕДСТАВНИКІВ ЗБІРНОЇ ХНМУ З ШАХІВ

Збірна України з кібершахів Team Ukraine втретє виборола першість у суперфіналі Світової ліги, що відбувся 20 жовтня на порталі шахової інтернет-спільноти Chess.com. Україна змагалась із 34 командами з усього світу і одержала 30 перемог у 30 матчах, а у вирішальному змаганні перемогла збірну Російської Федерації.

До складу Української збірної входять як аматори, так й професійні шахісти, серед яких провідні гротмейстери України – Олександр Зубов, Павло Ельянов, Наталя Жукова та ін. Приємно, що чемпіонами стали й представники нашого університету: професор Віталій Гаргін та студент І медичного факультету Руслан Слуценко. Під час фіналу встановлено абсолютний рекорд у світовій історії – вирішальний матч відбувся на 329 дошках.

За матеріалами сайту ХНМУ

■ ДЕБЮТ ПЕРШОКУРСНИКА – 2019

ТАЛАНОВИТІ Й ЩЕ ТАЛАНОВИТІШІ

17 жовтня в актовій залі Харківського національного медичного університету відбувся щорічний конкурс талантів «Дебют першокурсника». Творчі колективи студентів представили свою програму, в якій були пісні, танці та гумор.

Цьогорічний «Дебют першокурсника», як і минулі конкурси, довів, що студентам медичного університету зовсім не бракує таланту, творчого натхнення та майстерності. На сцені яскраво виступили не тільки дебютанти, але й поповнені першокурсниками вже знані творчі хореографічні колективи «Арт-Денс», «Феєрія», «A-Fat».

«Я вже три роки в танцювальному колективі, прийшов якраз на першому курсі. Усі номери, які ми сьогодні представили, відпрацьовані, бо вже були продемонстровані. Щодо нового – це був номер «Чікаго». Сьогодні ми показали його вперше, оскільки до нас приєдналися першокурсники. Що стосується нових учасників – вони молодці, бо цього року активно записувалися в колективи, у тому числі й до нашого», – розповів учасник танцювального ансамблю «Радість» студент III курсу стоматфакультету Євген Ананьєв.

За словами хлопця, до сьогоднішнього дебюту першокурсники разом із іншими учасниками колективу готувалися від початку року. За цей час вони потоваришували та змогли зрозуміти, наскільки насичене подіями та швидке життя університету. Старші товариші всіляко підтримували та допомагали першокурсникам, а вони у свою чергу показали, чому встигли навчитися за цей час.

«Про нинішніх першокурсників хочеться сказати, що вони дуже активні, бажають брати участь у заходах та цікавляться життям університету. Ми з радістю прийняли їх у свою сім'ю, ми дружимо, допомагаємо їм адаптуватися та звикнути до бурхливого життя студента», – зазначила учасниця танцювального колективу студентка IV курсу Дар'я Заморева.

Виступи талановитих студентів залишили у присутніх у залі чудові враження та емоції. Дякуємо всім учасникам концерту за організацію свята, а також бажаємо першокурсникам успіхів у навчанні, творчої наснаги та нових ідей.

Ігор Шульгач, фахівець служби з інформаційного забезпечення

■ ВИСТАВКОВИЙ СВІТ

З ЛЮБОВ'Ю ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ

3 4 жовтня на кафедрі медичної та біоорганічної хімії проводяться виставки «Дари України» та «Україна: пори року», організовані до 215-річчя ХНМУ та 65-річчя сучасного періоду кафедри медичної та біоорганічної хімії.

ли й вибрали українські рослини, ягоди, квіти, щоб було яскраво й красиво. Цю колекцію ми збирали ретельно, оскільки шукали гобелени, що підходять нам за тематикою. Ми постійно доповню-

ємо нашу колекцію і впевнені, що в ній з'являться ще безліч прекрасних примірників», – зазначила Ганна Олегівна.

За словами завідувачки кафедри Ганни Сирової, працівники завжди намагаються зацікавити молодь. «Ми постійно створюємо щось зі студентами до Дня знань, Ночі науки, пікніки науки та проводимо виставки на різну тематику. Можливо, ви вже бачили наші експозиції «Кавові зерна», «Хімія глини», «Осіннє дихання». Також створений музей кафедри, і він дуже популярний серед студентів, які з цікавістю вивчають представлені експонати. Задум про картини на полотнах у нас виник давно. Довго думали й вибрали українські рослини, ягоди, квіти, щоб було яскраво й красиво. Цю колекцію ми збирали ретельно, оскільки шукали гобелени, що підходять нам за тематикою. Ми постійно доповню-

На виставці представлені гобеленові картини, на яких зображені різні рослини – червоні маки, бузок, фіалка триколюрова, соняшник, ромашка, конвалія травнева, а також пори року – зима, весна, літо, осінь. Метою експозиції є естетичне виховання молоді, прищеплення любові до рідної української природи, а для іноземних студентів – ознайомлення з природою нашого краю.

Виставки працюють кожен день з 9 до 17. Запрошуються всі бажаючі!

За інформацією служби з інформаційного забезпечення

ЮВІЛЯРИ

У жовтні свій ювілей святкують: помічник ректора **Яна Сергіївна Белевцова**, асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства **Алла Борисівна Борзенко**, лікар-стоматолог-ортопед, завідувач відділення ортопедичної стоматології УСЦ **Сергій Миколайович Ведмідь**, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології імені професора Д.П. Гриньова **Людмила Степанівна Габишева**, секретар деканату VI факультету з підготовки іноземних студентів **Інна Володимирівна Гангур**, двірник гуртожитку №6 **Надія Іванівна Докуніна**, асистент кафедри пропедевтики педіатрії №2 **Дмитро Тимофійович Древаль**, ст. лаборант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії **Зеаніду Ангелікі Андіпу**, професор кафедри хірургії №1 **Юлія Вікторівна Іванова**, доцент кафедри анатомії людини **Володимир Борисович Ікрамов**, доцент кафедри неврології №2 **Оксана Іванівна Каук**, прибиральник службових приміщень головного учбового корпусу **Віра Іванівна Ковбаса**, завідувач кафедри внутрішньої медицини №1 і клінічної імунології та алергології **Павло Григорович Кравчун**, доцент кафедри нейрохірургії **Ігор Олександрович Кутовий**, прибиральник службових приміщень учбово-лабораторного корпусу **Віра Василівна Маньшина**, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології імені професора Д.П. Гриньова **Марина Митрофанівна Мішина**, доцент кафедри акушерства та гінекології №1 **Ірина Юрївна Муризіна**, ст. диспетчер деканату I медичного факультету **Ірина Володимирівна Ніколаєва**, завідувач сектору абонементів наукової літератури відділу обслуговування науковою літературою Наукової бібліотеки **Ольга Володимирівна Озеркіна**, ст. лаборант кафедри нейрохірургії **Світлана Олександрівна Панасюк**, ст. викладач ЗВО кафедри медицини катастроф та військової медицини **Володимир Олександрович Тарасенко**, прибиральник службових приміщень гуртожитку №6 **Валентина Петрівна Телега**, ст. лаборант кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії **Олег Миколайович Ткаченко**, провідний інженер з метрології наукового відділу **Ірина Львівна Токарева**, доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С. Бокаріуса **Володимир Володимирович Хижняк**, прибиральник службових приміщень головного учбового корпусу **Олена Григорівна Черникова**, доцент кафедри патологічної анатомії **Антон Сергійович Шапкін**, кондитер їдальні **Алла Василівна Шевченко**, доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології **Віктор Альбертович Шевчук**.

МОВОЮ ФОТО

РУДА ОСІНЬ

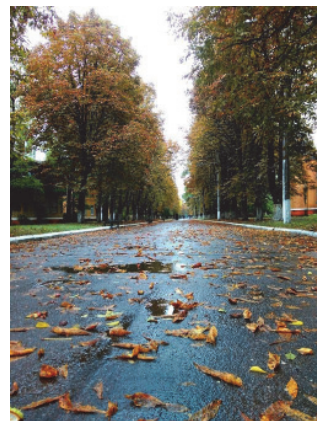

Фото Анастасії Венцель

«Медичний університет»

Регістр. свідоцтво ХК № 2098 — 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник — Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Науки, 4.**Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60****e-mail:** redakt@knu.kharkov.uawww.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 29.10.2019. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 10/29.

Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,

www.kontrast.kh.ua

Регістраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редакторка В. Захаревич**Коректорки М. Тарасенко, Є. Рубцова**